

AMMATTIKORKEAKOULUJEN
REHTORINEUVOSTON
Toimintavuosi
2016

.....

Hallitus 20.1.2017, 15.2.2017
Arene 21.3.2017

.....

KERTOMUS AMMATTIKORKEAKOULUJEN REHTORINEUVOSTO ARENE RY:N TOIMINNASTA VUONNA 2016

SISÄLLYSLUETTELO		Sivu
Puheenjohtajan katsaus		3
1	ARENE RY:N TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET	4
2	HALLITUKSEN JA YHDISTYKSEN KESKEINEN TOIMINTA	5
3	AMMATTIKORKEAKOULUJEN KESKINÄINEN YHTEISTYÖ JA ARENEN VALIOKUNTIEN TOIMINTA	11
3.1	Koulutusvaliokunta	11
3.2	Kansainvälisyys valiokunta	12
3.3	Talous-, rahoitus- ja lakivaliokunta	13
3.4	TKI- valiokunta	14
4	ARENEN YHDISTYSTOIMINNOT 2016	16
4.1	Yhdistyksen kokoukset	16
4.2	Rehtorikokoukset	17
4.3	Hallituksen toiminta	17
4.4	Lausunnot ja kannanotot	18
5	TALOUS 2015	18
LIITTEET		
LIITE 1	Yhdistyksen jäsenet	19
LIITE 2	Lausunnot, kannanotot ja esitykset 2016	21
LIITE 3	Valiokunnat ja työryhmät vuonna 2016	23
LIITE 4	Projektit vuonna 2016	24

Puheenjohtajan katsaus

Ammattikorkeakoulujen strategiatyön ja hallitusten työn painopisteenä kertomusvuonna olivat neuvottelut opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sopimuskauden 2017- 2020 tavoitteista, mm. tutkintomääristä, strategiarahoituksesta ja ammattikorkeakoulujen profiloinnista. Ammattikorkeakoulujen toimintaan vaikutti edelleen kiristynyt taloudellinen tilanne ja ammattikorkeakoulujen merkittävät rahoitusleikkaukset.

Toimintavuoden aikana vahvistui myös kansallinen keskustelu korkeakoulu- ja tutkimuspolitiikan suunnasta ja visiosta Suomessa. Tässä keskustelussa Arene on ollut aloitteellinen. Useat tahot asettuivat tukemaan Suomen korkeakoulupolitiikan pidemmän aikavälin vision luomista.

Vuoden 2016 aikana valmisteluun edennyt suomalaisten korkeakoulujen rakenteellisen uudistamisen merkittävin hanke oli Tampere3. Alueellisia ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyömalleja vauhdittivat mm. korkeakouluihin kohdistuneet rahoitusleikkaukset, alueellisen työ- ja elinkeinoelämän kilpailukyvyn vahvistaminen sekä omistaja-ohjaus.

Korkeakoulujen yhteistyö- ja omistusjärjestelyihin liittyviä hankkeita käynnistyi mm. Saimaan ammattikorkeakoulussa, Lapin ammattikorkeakoulussa ja Lahden ammattikorkeakoulussa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun ja Mikkelin ammattikorkeakoulujen yhdistyminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakouluksi eteni suunnitellusti. Myös muissa ammattikorkeakouluissa tiivistettiin strategista yhteistyötä, mm. pääkaupunkiseudulla Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia solmivat strategisen liittouman.

Korkeakoulupoliittisessa keskustelussa korkeakouluilta odotettiin entistä selkeämpää näkemystä vaikuttavuudesta sekä myös tekoja vaikuttavuuden parantamiseksi. Suomen talouden haasteet (maahanmuutto, työllistyminen, talouskasvun hidastuminen, digitalisaatio) haastoivat myös ammattikorkeakoulut hakemaan ratkaisuja tunnistettuihin muutoksiin. Arenen RAKE-raportissa esitetyt ammattikorkeakoulujen ilmiöpohjaiset painoalat vastaavat hyvin kansallisella tasolla näihin globaaleihin haasteisiin.

Vuonna 2016 päivitettiin myös Arenen strategia 2016 - 2020, joka perustui pääosin Arenen RAKE- selvitykseen ”Kohti maailmanparasta korkeakoululaitosta”. Toimintavuoden edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena oli viestiä Arenen RAKE-selvityksen tuloksia ja käydä laajapohjaista keskustelua ammattikorkeakoulujen roolista osana Maailman parhaan korkeakoululaitoksen visiota.

Arene toteutti myös ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja koskevan YAMK-RAKE -selvityksen. Raportissa nostettiin esiin ammattikorkeakoulujen maisteritasoisen koulutuksen vahvuudet ja ominaispiirteet suomalaisena koulutusinnovaationa. Loppusyksystä 2016 hallitus käynnisti myös ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa kartoittavan TKI-RAKE -selvityksen.

Arenen hallituksen ja valiokuntien vaikuttamistyön lisäksi aktiivista vaikuttamis- ja edunvalvontatyötä tehtiin RAKE-raporttien pohjalta sekä ammattikorkeakoulujen rehtoreiden, henkilöstön ja Arenen toimiston henkilöstön voimin.

Kiitän kaikkia Arenen jäseniä yhteistyöstä. Osoitan erityiset kiitokset koko ammattikorkeakoulu yhteisölle ja sidosryhmillemme tuesta suomalaisen ammattikorkeakoulujärjestelmän kehittämisessä sekä ammattikorkeakoulujen tulevaisuuden rakentamisessa.

Tapio Varmola
puheenjohtaja

KERTOMUS AMMATTIKORKEAKOULUJEN REHTORINEUVOSTO ARENE RY:N TOIMINNASTA VUONNA 2016

1. ARENE RY:N TOIMINTA-AJATUS JA TARKOITUS

Arene on ammattikorkeakoulujen edunvalvonta- ja yhteistyöelin. Arene tukee ja palvelee ammattikorkeakouluja niiden lakisääteisissä tehtävissä luomalla edellytyksiä ammatillisesti profiloituneelle korkeatasoiselle työelämälähtöiselle korkeakoulutukselle sekä työelämää ja osaamista uudistavalle TKI-toiminnalle

Arene toimii korkeakoulupolitiikan kotimaisena ja kansainvälisenä edunvalvojana ja vaikuttajana. Arene on ammattikorkeakoulujen yhteistyön, aseman ja profiilin vahvistaja sekä verkostojen edistäjä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Arene osallistuu ja vaikuttaa korkeakoulu-, tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaan sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun sidosryhmien, erilaisten työryhmien sekä verkostojen kautta. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksilla vahvistetaan edunvalvonnan vaikuttavuutta sekä ammattikorkeakoulutuksen kansallista ja kansainvälistä tunnettuutta.

Arene järjestää myös ammattikorkeakoulu yhteisöä tukevia seminaareja, tilaisuuksia ja opintomatkoja. Yhdistys antaa tehtävänsä liittyviä lausuntoja, suosituksia ja kannanottoja.

2. HALLITUKSEN JA YHDISTYKSEN KESKEINEN TOIMINTA 2016

Arenen strategian uudistaminen 2016 - 2020 ja viestinnän vaikuttavuuden vahvistaminen

Arenen toimintaa on ohjannut Arenen strategia 2016 - 2020, joka laadittiin alkuvuodesta 2016. Strategia pohjautui RAKE-selvitykseen ja sen yhteydessä esiin nostettuihin skenaarioihin ja visioon.

Strategiatyön pohjaksi toteutettiin Arenen hallituksen toiminnan itsearviointi sekä kysely rehtoreille Arenen strategian painopisteistä ja sisällöstä. Sidosryhmillä oli myös mahdollisuus kommentoida ja täydentää Arenen strategiaa ja strategisia tavoitteita. Arenen strategia hyväksyttiin kevätkuokouksessa Rovaniemellä 17.3.2016.

Arenen strategiassa linjattiin Arenen arvot, joita ovat avoin yhteistyö, proaktiivinen vaikuttaminen sekä osaamisen arvostaminen.

Arenen strategisiksi tavoitteiksi kirjattiin seuraavat tavoitteet:

- 1) Tehdä tunnetuksi ammattikorkeakoulujen toimintaa ja vahvuuksia
- 2) Tukea ammattikorkeakoulujen roolia työ- ja elinkeinoelämän uudistajana
- 3) Edistää ammattikorkeakoulujen toimintaedellytyksiä
- 4) Vahvistaa ammattikorkeakoulujen yhteistyötä, verkostoitumista ja kansainvälisyyttä osana eurooppalaista korkeakoulutusalueetta

Arenen viestinnän uudistaminen ja kehittäminen on Arenen hallituksen vastuulla. Vuonna 2016 vahvistettiin viestintää erityisesti julkaisemalla RAKE-selvityksiin liittyviä raportteja sekä laatimalla niistä tiivistettyjä painettuja versioita sidosryhmä- ja vaikuttamistyöhön. Arenen verkkosivuja päivitettiin RAKE-aineistojen mukaisiksi. Viestintää aktivoitiin myös sosiaalisessa mediassa.

Vaikuttajaviestintään liittyviä toimenpiteitä vahvistettiin loppuvuodesta 2016 yhteistyössä ulkopuolisen asiantuntijayrityksen kanssa. Tavoitteena on kiteyttää strategisia viestintätoimenpiteitä niin, että ne vahvistavat ammattikorkeakoulutoiminnan merkitystä ja tunnettuutta yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Toimintavuonna julkistettiin Arenen 20-vuotisjuhlajulkaisu, www.maailmanparas.fi. Se julkaistiin ammattikorkeakoulupäivillä toukokuussa 2016. Julkaisun toteuttivat Tampereen ammattikorkeakoulun ProAkatemian osuuskunta opiskelijaprojektina yhteistyössä Arenen viestintävaliokunnan ja toimiston kanssa. Julkaisuun koottiin merkittävien sidosryhmien näkemyksiä ammattikorkeakoulujen kehityksestä ja Arenen roolista. Verkkajulkaisussa on myös tarinoita ammattikorkeakoulujen vaikuttavasta toiminnasta koulutuksessa ja TKI-työssä sekä rehtoreiden ja sidosryhmien puheenvuoroja.

Arenen hallitus tapasi toimintavuoden aikana laajapohjaisesti korkeakoulupolitiikan ja elinkeinoelämän vaikuttajia. Keskustelua korkeakoulutuksen tulevaisuudesta ja merkityksestä käytiin myös keskeisten edunvalvontajärjestöjen kanssa mm. AMKE ry, UNIFI, Akava, STTK, EK, SAMOK, Suomen Yrittäjät ja Sivistystyönantajat.

Työelämän ja ammatillisen korkeakoulutuksen TAKKI-verkosto toimi aktiivisesti vuonna 2016. TAKKI-verkosto on ammattikorkeakoulujen rehtorien tukema ja eduskuntaryhmien muodostama verkosto. Verkoston työvaliokuntaan nimettiin uusia rehtorijäseniä, ja verkosto toteutti kaksi seminaaria eduskunnassa 2016. Seminaarien teemoina olivat korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen ja erilaiset ratkaisut sekä ammattikorkeakoulujen innovaatiotoiminta (www.takki.fi).

Arene ja UNIFI toteuttivat yhteistyössä korkeakoulujen yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavan ja edistävän hankkeen. Laajapohjaisen yhteistyön tuloksena laadittiin YVVj-infograafi työkaluksi yh-teiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämiseen korkeakouluissa. Infograafi on luettavissa ja kommentoitavissa Arenen verkkosivuilla, <http://vaikuttavakorkeakoulu.arene.fi/>.

Arene aloitti myös yhteistyössä Valtioneuvoston kanslian ja ammattikorkeakoulujen kanssa Kokeileva Suomi -kiertueen. Toiminta perustuu Arenen ja kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläisen välillä tehtyyn yhteistyösopimukseen. Kiertueen tapahtumia järjestetään jokaisessa maakunnassa vuoden 2016 - 2017 aikana ja ammattikorkeakouluilla on vastuu tapahtumien toteuttamisesta. Arene on toiminut yhteistyön edistäjänä ja kiertueen suunnittelussa Valtionneuvoston kanslian kanssa.

Arenen RAKE- selvitykset ja niiden viestiminen

Arenen hallitus asetti Rakenteellisen kehittämisen RAKE-työryhmän syksyllä 2015. RAKE-prosessi käynnistyi tiiviissä yhteistyössä ammattikorkeakoulujen asiantuntijoiden ja rehtoreiden kanssa. RAKE-väliraportti luovutettiin opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasoselle 9.12.2015. Väliraportti julkaistiin myös Arenen verkkosivuilla ja siitä viestittiin laajasti eri sidosryhmille. Loppuraportti valmistui tammikuussa 2016 ja se luovutettiin opetus- ja kulttuuriministerille 9.2.2016.

RAKE-raportin viestien pohjalta toteutettiin Arenen hallituksen ja sidosryhmien kesken useita kahdenkeskisiä tapaamisia, joissa tuotiin esiin RAKE-raportin keskeiset korkeakoulupoliittiset viestit. Yksi keskeisistä viesteistä oli se, että Suomessa tarvitaan laajapohjainen poliittinen näkemys korkeakoulujen tulevaisuudesta, visiosta ja korkeakoulujen toiminnallisista puitteista yli hallituskausien. Tätä ns. visiotyötä tukemaan tarvitaan parlamentaarinen valmistelu. Ministeri Sanni Grahn-Laasonen ilmoitti joulukuussa 2016, että hän käynnistää korkeakoulutusta koskevan, vuoteen 2030 ulottuvan vision valmistelun.

Rakenteellisen kehittämisen raportissa nostettiin esiin myös ammattikorkeakoulujen tehokkuus, proaktiivisuus ja vetovoima. Vuodesta 2012 alkaen ammattikorkeakoulujen valtion perusrahoitukseen on kohdistunut merkittäviä leikkauksia. Nykyisen hallitusohjelman linjausten jatkumona leikkaukset merkitsevät ammattikorkeakouluille lähes 30 %:n suuruista rahoitusleikkausta vuosina 2009 - 2019.

Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja käsittelevä YAMK-RAKE -selvitys pohjautui mm. kesäkuussa 2015 julkaistuun OKM:n ennakointiraporttiin, koulutustarve 2020 (KT 2020), jossa mm. esitettiin ylempien ammattikorkeakoulututkintotuoton kaksinkertaistamista, lähes 4000 tutkintoon. Ennakointiraportin viesti kertoi, että työelämässä tarvitaan YAMK-tutkinnon tuottamaa osaamista ja maisteritasoista koulutusta. Ammattikorkeakoulujen sopimuskaudelle 2017- 2020 ylempien tutkintojen tavoitteeksi muodostui 2951 ylempää ammattikorkeakoulututkintoa.

Ylemmistä ammattikorkeakoulututkinnoista laadittu raportti Ammattikorkeakoulujen maisterikoulutus osaamisen uudistajana ja kansallisena koulutusinnovaationa luovutettiin opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasoselle 5.9.2016. Raportti julkaistiin 14.9.2016 Haaga-Heliassa järjestetyssä sidosryhmäseminaarissa. Seminaarin lisäksi selvitystyön tuloksista on viestitty aktiivisesti. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen asemaa ja merkitystä suomalaisessa korkeakoulujärjestelmässä on viestitty eri sidosryhmien ja ammattikorkeakoulujen asiantuntijoiden tilaisuuksissa, kuten Arenen koulutusalakohde-ryhmissä.

Ammattikorkeakoulujen rahoitus ja uusi rahoitusmalli 2017- 2020

Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli uudistettiin vuosien 2015 - 2016 aikana. Rahoitusmalli sisältää merkittäviä tekijöitä ammattikorkeakoulujen johtamisen ja ohjauksen näkökulmasta. Keskeisiä rahoitusmallin uudistamisen kysymyksiä olivat mm. strategirahoituksen kokonaisuus, tutkintokattojen tason määräytyminen, uusi ISCED-luokitus ja tutkintoleikkurit, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansallinen volyyymi sekä harvinaisten alojen rahoitus ammattikorkeakoulujen rahoituksessa.

Arene painotti rahoitusmallin uudistamistyössä jatkuvuutta, rahoituksen ennakoitavuutta sekä läpinäkyvyyttä. Erityisesti otettiin kantaa strategiarahan tasoon (max. 5 %) ja sen jakamisen perusteisiin. Keskeisenä viestinä oli, että strategiarahoituksen tulee tukea ammattikorkeakoulujen omaa strategiaa parhaalla mahdollisella tavalla kansallisten korkeakoulupoliittisten tavoitteiden ohella.

Tutkintokattojen merkitys uudessa rahoitusmallissa herätti myös paljon keskustelua. Tutkintokatot, tutkintojen osuus ja opintojen eteneminen rahoitusmallissa vaikuttavat merkittävästi ammattikorkeakoulun kokoon ja kokonaisrahoitukseen.

Myös ylempien tutkintojen kokonaisvolyymiin kehityssuunta on ammattikorkeakoulujen ja työelämän osaamistarpeiden kannalta tärkeä. Uudessa rahoitusmallissa ei ole asetettu tutkintokattoja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tuottamiselle. Myöskään ammattikorkeakoulujen perusrahoituskehukseen ei kohdistettu lisärahoitusta, vaikka ylempien tutkintojen määrä kasvaa työelämän kysynnän johdosta. Vuoteen 2020 mennessä ylempien ammattikorkeakoulututkintojen volyymi on noin 15% kansallisesta maisteritasoisesta korkeakoulutuksesta.

Osaamisen ennakointi ja työn muutos

Korkeakoulutuksen merkitys uuden osaamisen kehittäjänä ja työn uudistajana on ollut keskeisesti esillä myös Arenen toiminnassa. Ammattikorkeakoulut ovat perustehtäviinsä pohjautuen vahvasti sitoutuneet työelämässä tarvittavan osaamisen ennakointiin ja työn muutoksen mahdollistamiseen. mm. digitalisaatiota edistämällä.

Korkeakoulujärjestelmän ja -tutkintojen profiloitumiseen liittyvää keskustelua eri sidosryhmien kanssa käytiin mm. ylempien ammattikorkeakoulututkintojen merkittävydestä. Arenen YAMK selvitys osoitti sen, että valmistuneet opiskelijat ovat erittäin tyytyväisiä tutkinnon tuottamaan osaamisen, mutta tutkinnon tunnettuudessa on edelleen tehtävää, erityisesti julkisen sektorin työtehtävissä.

Arenen toimesta tuotiin esiin vahva viesti siitä, että Suomessa ei ole vahvistettu kansallista osaamisen ja tutkintojen viitekehystä. Sen merkitys korostuu mm. ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuuden ja koulutusviennin osalta. Joulukuussa 2016 vahvistettiin OKM:n valmistelun pohjalta valtioneuvoston päätös kansalliseksi tutkintojen viitekehyyksi (http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tutkinnoille-ja-muille-osaamiskokonaisuuksille-kahdeksanportainen-viitekehys). Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alusta.

Kertomusvuonna Arene koordinoi ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen kehittämishanketta 2015 - 2016 (ERKKO), jonka tehtävänä oli tukea erikoistumiskoulutuksen kehittämistä ja asemointia osaksi korkeakoulutuksen tarjontaa, edistää korkeakoulujen ja työelämän välistä yhteistyötä koulutusten kehittämisessä, tukea sopimusvalmistelua sekä varmistaa uusien koulutusten laadukas ja sujuva aloitus. Lisäksi ERKKO-hankkeen tehtävänä oli suunnitella ja viedä käytäntöön pysyvä toimintamalli erikoistumiskoulutusten kehittämiseksi ammattikorkeakoulusektorilla.

Arenen edustajat ja alakohtaisten kehittämisryhmien asiantuntijat toimivat myös aktiivisesti kansallisessa koulutuksen ennakointifoorumissa sekä uusien koulutustoimikuntien muodostamisessa.

Arenen toimisto ja ammattikorkeakoulut valmistelivat yhdessä myös kaksi hakemusta opetus- ja kulttuuriministeriön kärkihankkeita koskevaan rahoitushakuun. Hakuaika

päättyi lokakuussa 2016. Hankkeet olivat Jyväskylän ammattikorkeakoulun koordinoima eAMK-hanke, digitaalista oppimista uudistava laaja-alainen kehittämishanke sekä Metropolia Ammattikorkeakoulun koordinoima Opiskelijavalintojen uudistamiseen keskittyvä kehittämishanke. Molempien kehittämishankkeiden tavoitteet ja toimenpiteet liittyivät osaamisen uudistamiseen ja joustavien opintopolkujen kehittämiseen korkeakouluopintoihin.

SOTE- uudistuksen mahdollisuuksiin vaikuttaminen

Toimintavuoden aikana Arene julkaisi SOTE-uudistukseen liittyen useita kannanottoja. Kannanotoissa tuotiin esiin ammattikorkeakoulujen osaaminen ja voima SOTE-uudistuksen kehittämiskumppanina.

Erityisesti Arene nosti esiin SOTE-uudistuksessa ja palvelujärjestelmässä tarvittavan osaamisen kehittämiseen ja TKI-toiminnan. Arene laati asiasta kirjeen pääministerille ja johtaville ministeriöiden virkamiehille, jossa tuotiin ydinviestinä esiin se, että ammattikorkeakoulut haluavat olla tukemassa linjakasta sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän uudistusta ja kehittämässä sekä alueilla että kansallisesti SOTE-osaamista ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa.

Tällä hetkellä ammattikorkeakoulut kouluttavat merkittävän osan sosiaali- ja terveysalalla työskentelevästä henkilöstöstä ja tukevat koulutus- ja TKI-tehtävässään hyvinvointipalveluiden jatkuvaa kehittämistä. Käytännönläheisessä ja alueilla vaikuttavassa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa ammattikorkeakoulut uudistavat ja kehittävät yhdessä työelämän eri toimijoiden kanssa sosiaali- ja terveyspalveluja ja -palveluprosesseja.

Tulevissa SOTE-palvelurakenteissa henkilöstön osaaminen ja kyky toimia muuttuvissa työtehtävissä vaati vahvan koulutuksellisen panoksen. SOTE-uudistuksen tueksi laadittiin myös kuvaukset ammattikorkeakoulujen koulutusvastuista, painoaloista ja yhteydestä SOTE alueisiin.

Arenen viestinä oli, että SOTE-uudistus vaatii tuekseen kansallisesti ja alueellisesti SOTE-palveluissa toimivan koko henkilöstön koulutusketjun tarkastelun ja osaamisen päivittämisen. Uudistuksessa on rohkeasti hyödynnettävä ammattikorkeakoulujen mahdollisuuksia ja roolia työelämälähtöisessä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa sekä palvelujärjestelmän asiakaslähtöisten innovaatioiden vauhdittamisessa.

Maahanmuutto ja monikulttuurisuus

Maahanmuuttajien kouluttautuminen ja kotouttaminen on ollut toimintavuonna keskeisesti esillä ammattikorkeakoulujen ja Arenen toiminnassa. Arenen hallituksen edustaja on toiminut mm. Maahanmuuttajien koulutuspolut-ohjausryhmässä.

Maahanmuuttoon ja lisääntyneeseen turvapaikanhakijoiden määrään liittyviä kysymyksiä on kartoitettu ammattikorkeakouluissa mm. erityyppisissä kotouttamiskoulutuksissa, joissa on myös ratkaistu koulutuksen raja-aitoihin liittyviä kysymyksiä.

Ammattikorkeakoulut ovat olleet myös kehittämässä kotouttamiskoulutusta ja osaamisen tunnistamisen toimintamalleja.

Ministeriön ohjaamana käynnistyi myös vuonna 2016 ns. maahanmuuton vastuukorkeakoulutoiminta. Sen tavoitteena on ollut sujuvoittaa maahan tulleiden ja myös jo maassa olevien kansainvälisten henkilöiden korkeakouluopintoihin pääsyä. Vastuukorkeakoulut tuntevat tutkinto- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet ja ovat asiantuntijoita koulutuspolkujen ohjauksessa. Vuonna 2016 vastuukorkeakouluina toimivat Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto. Ammattikorkeakoulut ovat olleet alueillaan aktiivisesti mukana toimintamallien kehittämisessä ja mm. kieli- ja kulttuurikoulutuksen toteuttamisessa.

Opiskelijavalintaperusteiden kehittäminen

Ammattikorkeakoulujen yhteiset opiskelijavalintaperustesuositukset on laadittu ammattikorkeakoulujen ja Arenen yhteistyönä vuodesta 2007 lähtien. Yhteisten suositusten kehittäminen on ollut hyödyllistä sekä koulutusalaakohtaisen yhteistyön, opetushallinnon että opiskelijoiden ohjauksen kehittämisen näkökulmasta. Opiskelijavalintaprojektit on toteutettu Arenen koordinoimana ja osana Arenen koulutusvaliokunnan toimintaa. Projektit on toteutettu yhteistyössä opintoasianpäälliköiden verkoston (Metropolia pj.), Arenen alakohtaisten kehittämisryhmien ja alan asiantuntijoiden voimin.

Opiskelijavalintaperustesuositusten kehittämisessä päätavoitteena on ollut virtaviivaistaa ja selkeyttää valintaprosessia ensisijaisesti hakijoiden, mutta myös muiden toimijoiden, kuten opinto-ohjaajien ja ammattikorkeakoulujen näkökulmasta katsottuna. Ammattikorkeakoulujen vuoden 2016 opiskelijavalinnoissa tehtiin uusia ratkaisuja, jossa otettiin käyttöön sähköinen esivalintakoe kaikille sosiaali- ja terveystieteiden hakukohteisiin hakeville opiskelijoille. Koe toimi ns. esivalintana, johon kaikkien hakijoiden koulutusohjasta riippumatta tuli osallistua.

Ammattillisen toisen asteen opiskelijoiden merkitys ammattikorkeakouluille on tärkeä. Tästä johtuen myös todistusvalintoihin perustuva valintatapa sähköisessä yhteishakujärjestelmässä on tärkeä ja se vaatii edelleen toimenpiteitä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön 2016 kärkihankehakuun valmisteltiin Arenen ja ammattikorkeakoulujen yhteinen hakemus, jota Metropolia Ammattikorkeakoulu koordinoi. Kehittämistyön tavoitteena on keventää ja digitalisoida valintakoemenettelyjä sekä luoda pohjaa alojen yhteisille valintakokeille, todistusvalinnoille sekä uusille valintatavoille.

Hankkeessa ovat mukana kaikki ammattikorkeakoulut. Opiskelijavalintojen digitalisointi ja opiskelijavalintojen eri prosessien vaiheiden keventäminen ja tasa-arvoistaminen tulee olla tulevaisuudessa ajattelun kärkenä.

3. AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEISTYÖN EDISTÄMINEN JA VALIOKUNTIEN TOIMINTA

Rehtorineuvostossa toimii ammattikorkeakoulujen yhteisten asioiden edistämiseksi valiokuntia, työryhmiä ja projekteja.

Seuraavassa on kuvattu toimintavuonna 2016 toimineiden hallituksen valiokuntien keskeinen toiminta.

Yhdistyksen nimeämien valiokuntien, työryhmien ja projektien kokoonpano on esitetty liitteessä 3 ja projektit liitteessä 4.

3.1 Koulutusvaliokunta

Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana kuusi (6) kertaa.

Koulutusvaliokunnan tehtävänä on ollut ammattikorkeakoulutuksen pedagoginen ja rakenteiden kehittäminen, ammattikorkeakoulujen hakukohteiden selkeyttäminen, opiskelijavalintojen uudistaminen sekä ammattikorkeakoulutukseen liittyviin lakeihin ja säädöksiin vaikuttaminen.

Valiokunnan tehtäviin on kuulunut myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö. Valiokunnan tehtävänä on tehdä hallitukselle esityksiä koulutuksen kehittämisestä.

Koulutusvaliokunnan yhteydessä on toiminut Arenen koulutusalaakohtaiset kehittämiryhmät, ammattikorkeakoulujen koulutuksesta vastaavien johtajien verkosto, opintoasianpäälliköiden työryhmä ja elinikäisen oppimisen työryhmä (osan vuotta).

Koulutusvaliokunta on vastannut Arenen opiskelijavalintaperustesuositusten 2016 koordinoinnista. Koulutusvaliokunnan yhteydessä on toiminut myös Arenen ja ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutusten kehittämishanke (ERKKO). Koulutusvaliokunnassa käsiteltiin alakohtaisten verkostojen esitykset ja aihiot uusiksi erikoistumiskoulutuksiksi sekä erikoistumiskoulutusten asemoitumista korkeakoulujen tutkintokokonaisuudessa.

YAMK-RAKE-raportin ja kyselyn laatiminen oli koulutusvaliokunnan keskeinen työ vuonna 2016. YAMK-RAKE-selvityksessä nostettiin esiin keskeisiä korkeakoulupoliittisia suosituksia ylempien tutkintojen tunnettuuden parantamiseksi. Arenen kanta on, että ylempien ammattikorkeakoulututkintojen nimike tulisi vahvistaa muotoon maisteri (AMK) ja tutkinnon tunnettuutta työelämän rekrytointitilanteissa tulee edelleen parantaa. YAMK-tutkintojen luonne on ns. post experience -tyyppinen korkeakoulututkinto, joka kiinnostaa työelämässä olevia asiantuntijoita.

YAMK-verkoston toiminta on ollut osa Arenen koulutusvaliokunnan toimintaa. Vuoden 2016 aikana YAMK-kehittäminen liitettiin osaksi alakohtaisten kehittämisryhmien toimintaa, jotta se palvelisi alan koulutusvastuiden kehittämistä elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Samalla luovuttiin erillisestä elinikäisen oppimisen ryhmästä.

Koulutusaloista keskusteluun nousi erityisesti sosiaali- ja terveysalan koulutusrakenteet sekä ammattikorkeakoulujen osaamisen hyödyntäminen SOTE-uudistuksessa.

3.2 Kansainvälisyysvaliokunta

Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä (4) kertaa.

Kansainvälisyysvaliokunnan tehtävänä on ollut ammattikorkeakoulujen kansainvälisyyden kehittäminen, verkostoyhteistyön vahvistaminen sekä kansainväliseen korkeakoulutukseen liittyvien laki- ja säädösasioiden seuraaminen ja niihin vaikuttaminen. Valiokunnan tehtäviin on kuulunut myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö.

Valiokunnassa koottiin ammattikorkeakoulujen koulutusviennin parhaat käytänteet julkaisuksi, joka toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Arenen kanssa.

Valiokunnan työssä painottui yhteistyö liittyen lukuvuosimaksujen käytänteisiin ja uuden apurahajärjestelmien perusteisiin ja sääntöihin. Lukuvuosimaksuihin liittyvää valmistelua tehtiin yhteistyössä Finnips-verkoston kanssa ja laadittiin suositukset ammattikorkeakouluille lukuvuosimaksukäytänteiksi.

Arenen edustajat olivat mukana myös opetus- ja kulttuuriministeriön Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainväliset linjaukset 2016 - 2020 ohjausryhmän työssä.

Arene on toiminut aktiivisesti ammattikorkeakoulujen eurooppalaisessa UASNET-verkossa. Valiokunnan jäsen, rehtori Henrik Wolff valittiin verkoston puheenjohtajaksi heinäkuussa 2016.

3.3 Talous-, hallinto- ja lakivaliokunta

Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä (4) kertaa.

Talous-, hallinto- ja lakivaliokunnan tehtäviin kuuluvat vaikuttaminen ammattikorkeakoulujen hallinnon kehittämiseen, rahoitukseen sekä vaikuttaminen ammattikorkeakouluja koskeviin laki-uudistuksiin.

Tehtäviin kuuluu amk-osakeyhtiöiden hallinnon/johtamisen, talous- ja hallintosäännösten kehittäminen sekä verotuskysymyksiin vaikuttaminen. Valiokunta on seurannut ja arvioinut myös rahoitusmallin vaikutuksia. Valiokunnan tehtäviin on kuulunut myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö.

Kertomusvuonna valiokunnassa käsiteltiin valtion talousarvion 2017 ja myös ammattikorkeakoulujen uuden rahoitusmallin vaikutuksia ammattikorkeakoulujen taloudellisen asemaan. Analyysin pohjalta laadittiin mm. aineistoa vaikuttajatapaamisiin siitä, miten ammattikorkeakoulujen taloudellinen asema on kehittynyt ja kehittyy kehyspäätösten pohjalta vuosina 2012 - 2017. Myös Suomen hallituksen kilpailukyky sopimuksen vaikutukset merkitsivät ammattikorkeakouluille noin 6.9 milj, euron vähennystä vuoden 2017 talouskehukseen.

Rakenteellisen kehittämisen alueelliset omistus- ja yhteistyöratkaisut (T3, Lappi amk ja Lapin yliopisto, Saimia, LAMK ja LUT-konserni) olivat valiokunnassa myös esillä. Keskusteluun nousi erityisesti ammattikorkeakoulutuksen asema uusissa yhteistyörakenteissa, niin hallinnon kuin korkeakoulujen strategisen ohjauksen näkökulmasta.

Korkeakoulujen yhteistyötä tukevat lainsäädäntömuutokset nähtiin Arenen piirissä lähtökohtaisesti myönteisenä ja korkeakoulujen yhteistyötä mahdollistavina uudistuksina (mm. kielten opetus, ja valmistelussa ollut T3-hankeeseen kytkeytyvä opetusyhteistyötä uudistavat säädökset). Kuitenkin niin, että uudistuksilla tavoitellaan tasavertaista ja osamiseen perustuvia ratkaisuja, joissa ammattikorkeakoulutuksen vahvuudet tunnustetaan ja hyödynnetään.

Korkeakoulujen uusissa yhteistyörakenteissa (konsernit ja omistusjärjestelyt) myös henkilöstön eläkemaksuihin liittyvät velvoitteet ja niihin liittyvä rahoitus oli esillä valiokunnan työssä. Samoin valiokunta käsittelee ammattikorkeakoulujen pääomittamisen liittyviä mahdollisia kriteereitä.

Arene vaikutti myös aktiivisesti siihen, että myös ammattikorkeakouluille avataan mahdollisuus hakea rahankeräyslupaa ja oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä lakisääteisen toimintansa tukemiseen vuosina 2017- 2019 ammattikorkeakoulun pääomittamiseksi.

3.4 TKI-valiokunta

Valiokunta on kokoontunut toimintavuotena yhteensä neljä (4) kertaa.

TKI-valiokunnan tehtävänä on ollut ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan kehittäminen, erityisesti innovaatiotoiminnan tunnettuuden vahvistaminen.

Tehtävänä on ollut vaikuttaa TKI-rahoitukseen sekä ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan tunnetuksi tekemiseen sekä yhteiskunnassa että tutkimus- ja korkeakouluverkostoissa. Valiokunnan tehtäviin on kuulunut myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu ja sidosryhmäyhteistyö. TKI-valiokunnan yhteydessä toimii ammattikorkeakoulujen TKI-johtajaverkosto.

Arenen TKI-työryhmä teki aktiivisesti yhteistyötä tutkimusjohtajien verkoston ja TKI-sidosryhmien kanssa. TKI-työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet ovat myös aktiivisesti osallistuneet Arenen edustajina valtakunnallisiin opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen Akatemian, TEKESin tilaisuuksiin ja työryhmiin sekä avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) ja korkeakoulujen tutkimushallinnon kehittämistyöhön.

Arene vaikutti myös innovaatioasetelikoikeilun käynnistymiseen. Ammattikorkeakoulut ovat ottaneet innovaatioasetelirahoituksen aktiivisesti osaksi TKI-toimintaa. Ensimmäiset kokemukset setelistä ovat olleet myönteisiä pk-yritysten keskuudessa.

Arene laati myös yhteistyössä ammattikorkeakoulujen ATT-hankkeessa suositukset avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiksi ammattikorkeakouluissa. ATT-työn tavoitteena on, että ammattikorkeakoulujen tutkimusaineistojen hallinnointi sekä ammattikorkeakouluissa tehtävä tutkimus on mahdollisimman korkeatasoista, vaikuttavaa, läpinäkyvää sekä toistettavissa olevaa. ATT-hankkeen ohjausryhmässä on käsitelty laajapohjaisesti ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan, aineistojen ja tulosten avoimuutta, erityisesti työ- ja elinkeinoelämän hyödynnettävyyden näkökulmasta.

Arene käynnisti ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa koskevan selvitystyön loppuvuodesta 2016 (TKI-RAKE). Selvitys on jatkoa helmikuussa 2016 julkaistulle Arenen Rakenteellisen kehittämisen raportille. TKI-RAKE-raportin tavoitteena on esittää kansallinen kokonaiskuva ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnasta ja sen yhteydestä ammattikorkeakoulujen strategialähtöisiin painoaloihin. Sen tavoitteena on tehdä näkyväksi TKI-toiminnan vahvuuksia ja profiileja sekä innovatiivisia toimintamalleja sidosryhmä- ja työelämäyhteistyössä.

Arenen tavoitteena on selvityksen kautta vahvistaa ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja innovatiivisuutta sekä strategialähtöistä profiilien kehittämistä. Selvitykseen liittyi mm. ammattikorkeakoulujen rehtoreille ja asiantuntijoille suunnattu kysely marraskuussa 2016.

Työryhmät, verkostot ja projektit 2016

Valiokuntien lisäksi Arenessa on toiminut ammattikorkeakoulujen yhteisten toimintojen edistämiseksi seuraavat verkostot ja projektit:

- **Turvallisuusverkosto, jota koordinoi Laurea-ammattikorkeakoulu.**
- **AMKIT-konsortio kirjastoasioissa, jota koordinoi Humanistinen ammattikorkeakoulu**
- **AAPA-verkosto ITC-asioissa, jota koordinoi Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.**
- **AMK-LEHTI/UAS JOURNAL-verkkolehti, jota koordinoi Hämeen ammattikorkeakoulu**
- **ERKKO-projekti, koordinointi Arenen toimisto**
- **RAKE-projekti, koordinointi Arenen toimisto**
- **YAMK-RAKE-projekti, koordinointi Arenen toimisto**
- **TKI-RAKE-projekti, koordinointi Arenen toimisto**
- **Opiskelijavalintaprojekti, koordinointi koulutusvaliokunta ja Arenen toimisto**
- **YVVj-projekti yhteistyössä UNIFIN kanssa**

Arenen toimisto on tukenut valiokuntien, projektien ja ammattikorkeakoulujen verkostojen työtä kokoamalla aineistoja, koordinoimalla ja valmistelemalla projektien ja valiokuntien toimintaa sekä välittämällä tietoa ja osallistumalla mm. Arenen kehittämissyöryhmien työhön. Toimistossa on valmisteltu ja osallistuttu myös ammattikorkeakoulujen vetovastuulla olevien Arenen projektien työhön.

Rehtorineuvosto on koordinoinut ja toteuttanut ammattikorkeakoulujen yhteisiä tapahtumia ja seminaareja (mm. AMK-päivät, Johdon seminaari Tallinnassa, STTK-Arene -seminaari, ERKKO- seminaarit, RAKE-työpajat ja -seminaarit).

4. ARENEN YHDISTYSTOIMINNOT 2016

Rehtorineuvoston toimisto sijaitsee Suomen Tiedeseuran omistamissa toimitiloissa Pohjoisella Makasiinikadulla Helsingissä. Rehtorineuvosto toimii yhteisissä toimitiloissa Suomen yliopistot UNIFI ry:n kanssa. Yhdistyksen toiminnanjohtajana on toiminut KT, KTM Riitta Rissanen sekä toimistonhoitajana HSO-sihteeriksi Eija Antila.

Arene ry:n Erikoistumiskoulutusten kehittämishanketta (ERKKO) on koordinoanut ja toteuttanut asiantuntijana KT, Hannele Seppälä 1.3.2015 - 31.12.2016. YTM Juha Viitasaari aloitti lokakuussa 2015 Arenen RAKE-projektin asiantuntijatehtävissä ja sihteeristössä. Toimiston viestintä- ja markkinointitehtäviä on hoitanut Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijajärjestö Mikael Lehessaari.

Arenen toimisto on palvellut ammattikorkeakouluja kokoamalla aineistoja sekä välittämällä tietoa ja osallistamalla eri ministeriöiden ja yhteisöjen sekä Arenen omien ryhmien työhön. Toimistossa on valmisteltu keskeisiä korkeakoulupoliittisia kannanottoja edunvalvonnan ja lausuntojen rinnalla. Yhteistyötä ja verkostoja on syvennetty ministeriöiden, elinkeinoelämän ja muiden vaikuttajajärjestöjen kanssa.

Arene on toimintavuoden aikana osallistunut seminaarien järjestämiseen ja valmisteluun:

- AMK-päivät 2016 17. - 19.5.2016 (M/S Silja Serenade, Tukholma/Humanistinen amk, Akava, STTK)
- Ammattikorkeakoulujen Johdon seminaari 21. - 23.11.2016 Tallinnassa
- Rehtoreiden sihteerien opintomatka Rovaniemelle 22. - 23.9.2016 (Lapin amk)
- Ammattikorkeakoulujen rehtoreiden kesäpäivät Kuopiossa 16. - 17.6.2016 (Savonia)

Yhdistyksen perustehtäviä ovat olleet rehtorikokousten ja hallituksen kokousten valmistelu, hallituksen toiminnan tukeminen sekä päätösten toimeenpano hallituksen ohjeiden mukaisesti sekä talouden hoito ja muut lakisääteiset velvollisuudet. Lisäksi toimisto on palvellut ammattikorkeakoulujen omistajia, rehtoreita, henkilöstöä ja sidosryhmiä.

Arenen vuosittaista toimintaa toteuttavia elimiä ovat rehtorikokous, hallitus sekä Arenen toimisto.

4.1 Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen kevätkokous ja siihen liittyvä seminaari pidettiin Lapin ammattikorkeakoulussa 17.3.2016. Kevätkokouksessa hyväksyttiin vuoden 2015 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä päätettiin vastuuvapauden myöntämisestä.

Yhdistyksen syyskokous pidettiin Ammattikorkeakoulujen Johdon seminaarissa Talinnassa 23.11.2016. Syyskokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2017 sekä valittiin hallituksen erovuoroisen jäsenen (rehtori Jussi Halttunen) tilalle uudeksi jäseneksi rehtori Juha Kämäri, Satakunnan amk.

Yhdistyksen varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin HT Kai Salmivuori ja varalle KHT Lotta Kauppila. Molemmat ovat Tilintarkastusrengas ky:stä.

Yhdistyksen kannattajajäsenet ja henkilöjäsenet on esitetty liitteessä 1.

4.2 Rehtorikokoukset

Toimintavuoden aikana on pidetty kahdeksan (8) rehtorikokousta, joissa on käsitelty yhteensä 140 asiakohtaa.

Rehtorineuvosto on kokoontunut 28. - 29.1.2016 STTK:n vieraana Långvikissa, Kirkkonummella, Lapin ammattikorkeakoulun vieraana 17.3.2016 (kevätkokous) Rovaniemellä, Suomen Akatemian vieraana Helsingissä 20.4.2016, Savonia-ammattikorkeakoulun vieraana kesäkokouksessa 16.- 17.6.2016 Kuopiossa. Sitran vieraana oltiin 24.8.2016 Helsingissä. Arcadan vieraana kokoonnuttiin 5.10.2016 Helsingissä. Arenen syyskokous pidettiin Johdon seminaarin yhteydessä Tallinnassa 23.11.2016. TEKESin vieraana oltiin 14.12.2016 Helsingissä.

4.3 Hallituksen toiminta

Hallitus on kokoontunut kaksitoista (12) kertaa toimintavuoden aikana. Kokouksissa on käsitelty yhteensä 253 asiakohtaa. Korkeakoulupoliittinen vaikuttaminen ja ammattikorkeakoulutoiminnan tunnettuus ovat olleet keskeisiä hallituksen ja Arenen toimiston tehtäviä.

Arenen ja UNIFIn yhteistyö on ollut tiivistä, mm. korkeakoulujen edunvalvontaan ja korkeakoulujärjestelmän kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Arenen puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja sekä hallitus ovat tavanneet lukuisia sidosryhmien edustajia vuoden aikana. Arene on ollut aktiivisesti kuultavana eduskunnan valiokunnissa sekä tavannut valtioneuvoston päättäjiä ja ministeriöiden virkamiehiä ammattikorkeakouluja ja koulutus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevissa kysymyksissä. Arenen hallituksen jäsenet ovat tavanneet vuoden 2016 aikana useita ministereitä, kansanedustajia, Eduskunnan Tulevaisuusvaliokunnan, OKM:n johdon ja yhteistyöyritysten johdon edustajia. Yhteensä tapaamisia oli 34.

4.4 Lausunnot ja kannanotot

Rehtorineuvosto on antanut toimintavuoden kuluessa 39 lausuntoa, kannanottoa ja esitystä (Liite 2), jotka koskevat ammattikorkeakoulusektoriin liittyviä lakeja, kehittämistyötä ja suunnitelmia. Tämän lisäksi yhdistyksen edustajat ovat olleet kuultavina eduskunnan valiokunnissa sekä osallistuneet eri ministeriöiden ja yhteisöjen työryhmien työskentelyyn.

5. TALOUS

Vuoden 2016 toiminnan taloudellinen perusta oli vakaa. Taloudellinen perusta rakentui jäsenmaksuista, edellisten vuosien tuloksesta sekä projektitoiminnan tuloista. Toimintavuoden aikana ydintoimintojen menokehityksessä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

LIITE 1. YHDISTYKSEN JÄSENET JA KANNATTAJAJÄSENET

Yhteisöjäsenet/Kannattajajäsenet v. 2016

- 1. Centria ammattikorkeakoulu Oy**
- 2. Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy**
- 3. HAAGA-HELIA Oy Ab**
- 4. Hämeen ammattikorkeakoulu Oy**
- 5. Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy**
- 6. Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy**
- 7. Karelia Ammattikorkeakoulu Oy**
- 8. Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu Oy**
- 9. Lahden ammattikorkeakoulu Oy**
- 10. Lapin ammattikorkeakoulu Oy**
- 11. Laurea-ammattikorkeakoulu Oy**
- 12. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy**
- 13. Mikkelin Ammattikorkeakoulu Oy**
- 14. Oulun Ammattikorkeakoulu Oy**
- 15. Pirkanmaan ammattikorkeakoulu Oy**
- 16. Poliisiammattikorkeakoulu (Sisäasiainministeriö)**
- 17. Saimaan ammattikorkeakoulu Oy**
- 18. Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy**
- 19. Savonia-ammattikorkeakoulu oy**
- 20. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy**
- 21. Stiftelsen Arcada**
- 22. Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu Oy**
- 23. Turun ammattikorkeakoulu Oy**
- 24. Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab**
- 25. AB Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi**
- 26. Ålands landskapsregering**

Henkilöjäsenet v. 2016

Andersson	Örjan	YH Novia	
Halttunen	Jussi	Jyväskylän amk	
Himberg	Kimmo	Poliisiammattikorkeakoulu	
Huttula	Tapio	Humanistinen amk	
Johansson	Edvard	Högskolan på Åland	
Kallioinen	Outi	Lahden amk	
Kekäle	Tauno	Vaasan amk	
Kilpeläinen	Turo	Kajaanin amk	
Kokko	Teemu	Haaga-Helia amk	
Konkola	Riitta	Metropolia Amk	
Koski	Jouni	Laurea amk	
Kujala	Tapio	Diakonia-amk	10.2.2016 alkaen
Kämäri	Juha	Satakunnan amk	
Lahtinen	Markku	Tampereen amk	
Lampela	Martti	Lapin amk	
Paaso	Jouko	Oulun amk	
Pirttilä	Anneli	Saimaan amk	
Puusaari	Pertti	Hämeen amk	
Raivo	Petri	Karelia-amk	
Ristimäki	Kari	Centria amk	14.1.2016 alkaen
Saastamoinen	Heikki	Mikkelin amk	
Taatila	Vesa	Turun amk	
Varmola	Tapio	Seinäjoen amk	
Vidgrén	Mervi	Savonia-amk	
Wolff	Henrik	Arcada	

LIITE 2. LAUSUNNOT, KANNANOTOT JA ESITYKSET 2016

1	Lausunto hallituksen esitys eduskunnalle sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain kumoamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	STM 15.01.2016
2	Lausunto OKM:n työryhmän ehdotuksesta ammattikorkeakoulujen rahoitusmallin tarkistamiseksi vuodesta 2017 alkaen	OKM 20.01.2016
3	Lausunto OKM:n työryhmän ehdotuksesta yliopistojen rahoitusmallin tarkistamiseksi vuodesta 2017 alkaen	OKM 20.01.2016
4	Lausunto_Kommenttipyyntö OKM: Sopimusrakenne kaudelle 2017-2020 ja luonnos korkeakoululaitoksen yhteisiksi tavoitteiksi	OKM 28.01.2016
5	Lausunto hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja SOTE-uudistuksen askelmerkeiksi	STM 09.02.2016
6	Lausunto ja kuuleminen HE/140/2015 vp hallituksen esitys eduskunnalle pääsystä korkeampaan koulutukseen Pohjoismaiden välillä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä	EdSiV 11.02.2016
7	Lausunto hallituksen esitys laeiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain ja puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta	PLM 24.02.2016
8	Lausunto Valtioneuvoston asetus Tutkimus- ja innovaationeuvostosta	OKM 25.02.2016
9	Lausunto hallituksen esitys laeiksi yliopistolain 8 §:n ja ammattikorkeakoululain 12 §:n muuttamisesta	OKM 29.02.2016
10	Lausunto kysely korkeakoulukeksintölain uudistamistarpeesta	TEM 03.03.2016
11	Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi automatisaatiosta ja robotisaatiosta	OKM 04.04.2016
12	Lausunto hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamiseksi – kieltenopetuksen yhteistyön edistäminen	OKM 07.04.2016
13	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi uudesta virastosta, CIMO ja OPH	VM 07.04.2016
14	Lausunto_Ehdotus IDA-tallennustilan jakamisesta ammattikorkeakouluille	OKM 11.04.2016
15	Lausunto yliopistojen rahoitusmallia koskevat asetusmuutokset	OKM 11.04.2016
16	Lausunto ja kuuleminen HE 36/2016 vp hallituksen esitys eduskunnalle yliopistolain 8 §:n ja ammattikorkeakoululain 12 §:n muuttamisesta (Hakemusten käsittelymaksut)	EdSiV 11.04.2016
17	Lausunto ja kuuleminen julkisen talouden suunnitelma vuosille 2017-2020 (VNS 3/2016 vp)	EdSiV 21.04.2016
18	Lausunto ja kuuleminen HE 66/2016 Kieltenopetuksen yhteistyön kehittäminen	EdSiV 02.05.2016

19	Lausunto ja kuuleminen VNS 3/2016 Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017 – 2020	EdSiVJa 04.05.2016
20	Lausunto HE 73/2016 vp laeiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain ja puolustusvoimista annetun lain 38 § ja 38 A §:n muuttamisesta	PuV_Eduskunta 17.05.2016
21	Lausunto koulutustoimikuntajärjestelmän kehittäminen	OKM 20.05.2016
22	Lausunto laki kansallisarkistosta ja arkistolain muuttamisesta	OKM 23.05.2016
23	Lausunto ja kuuleminen julkisen talouden suunnitelma 2017 – 2020	EdValtiovarain- valiokunta 27.05.2016
24	Lausunto HE esitys eduskunnalle laiksi Opetushallituksesta	EdSiV 30.05.2016
25	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitys laiksi opintotukilain ja tuloverolain 127 §:n muuttamisesta	OKM 15.08.2016
26	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräistä opetustoimen rekistereistä ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä	OKM 19.08.2016
27	Lausunto Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallia koskevat asetukset	OKM 22.08.2016
28	Lausunto Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehystä	OKM 12.09.2016
29	Lausunto OKM:n kulttuuripolitiikan strategia 2025	OKM 13.09.2016
30	Lausunto ja kuuleminen valtion talousarvio vuodeksi 2017	EdSiV 04.10.2016
31	Lausunto ja kuuleminen valtion talousarvio vuodeksi 2017	EdSiVJa 12.10.2016
32	Lausunto Euroopan komission ehdotuksista tekijänoikeuden modernisoimiseksi digitaalisilla sisämarkkinoilla	OKM 14.10.2016
33	Lausunto hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta	STM 18.10.2016
34	Kommentit ja kuuleminen esiselvityshanke rahankeräyslain uudistamiseksi	SM 25.10.2016
35	Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakunta-uudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi	STM 09.11.2016
36	Lausunto HE 231/2016 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta	EdSiV 17.11.2016
37	Lausunto HE 229/2016 vp hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opintotukilain ja tuloverolain 127 d ½:n muuttamisesta	EdSiV 17.11.2016
38	Lausunto ammattikorkeakoulujen koulutusvastuumuutosesityksistä	OKM 30.11.2016
39	Lausunto hallituksen esitys laiksi rahankeräyslain muuttamisesta	SM 01.12.2016

LIITE 3. ARENEN VALIOKUNNAT JA TYÖRYHMÄT VUONNA 2016

Hallituksen tukena Arenessa toimii ammattikorkeakoulujen keskeisimpien yhteisten asioiden edistämiseksi hallituksen valiokuntia. Toimintavuonna 2016 toimivat seuraavat valiokunnat.

1) Talous-, hallinto- ja lakivaliokunta: Tapio Varmola (SeAMK), Jorma Alkula (Haaga-Helia), Markku Lahtinen (TAMK), Mirja Pöhö (HAMK), Turo Kilpeläinen (KAMK), Martti Lampela (Lapin amk), Jorma Uusitalo (Metropolia), Heikki Saastamoinen (XAMK), Riitta Rissanen, Arene

2) Koulutusvaliokunta: Mervi Vidgrén (Savonia) koulutusala-kohtaisten työryhmien puheenjohtajat, Riitta Rissanen, YAMK- verkoston pj. (HAMK), opintoasianpäälliköiden koordinaattori Tapio Rimpioja, sihteerinä asiantuntija Hannele Seppälä (Arene)

3) KV-valiokunta: Jussi Halttunen (JAMK), Örjan Andersson (Novia), Peter Finell (Centria), Edvard Johansson (HA), Tauno Kekäle (VAMK), Teemu Kokko (Haaga-Helia), Tapio Kujala (DIAK), Jyrki Laitinen (OAMK), Outi Kallioinen/Marjo-Riitta Järvinen (LAMK), Riitta Rissanen, sihteerinä Riikka Vanhanen (JAMK)

4) TKI-valiokunta: Petri Raivo (Karelia), Kimmo Himberg (Polamk), Edvard Johansson (HA), Juha Kämäri (SAMK), Kari Ristimäki (Centria), Henrik Wolff (Arcada), Eero Pekkarinen (Lapin amk), Anne Kärki (SAMK), Riitta Rissanen, sihteerinä Anne Ilvonen (Karelia)

Lisäksi Arenessa toimivat ammattikorkeakoulujen yhteisten toimien edistämiseksi seuraavat työryhmät:

5) Ammattikorkeakoulujen turvallisuusverkosto: Tiina Ranta (Laurea) sekä ammattikorkeakoulujen edustajat

6) Koulutusala-kohtaiset kehittämiss ryhmät:

1. Luonnonvara- ja ympäristöala:	rehtori Pertti Puusaari, HAMK
2. Tekniikan ja liikenteen ala:	rehtori Riitta Konkola, Metropolia
3. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala:	rehtori Teemu Kokko, Haaga-Helia
4. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala:	rehtori Jouni Koski, Laurea
5. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala:	vararehtori Päivi Karttunen, TAMK
6. Kulttuuriala:	rehtori Vesa Taatila, Turkuamk
7. Humanistinen ja kasvatusala:	rehtori Tapio Huttula, Humak

Koulutusalaakohtaisiin kehittämissyihin kuuluu jäsenenä ammattikorkeakoulujen asiantuntijoita ao. ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti. Hallitus voi nimetä lisäjäseniä alakohtaisen kattavuuden takaamiseksi.

Hallitus voi asettaa myös muita työryhmiä ajankohtaisten asioiden käsittelemiseksi.

LIITE 4. PROJEKTIT VUONNA 2016

Projektit toimivat hyväksytyin projektisuunnitelman mukaisesti ja raportoivat hallitukselle.

1) Opiskelijavalintaprojekti:

Rehtori Mervi Vidgrén, Riitta Rissanen, alakohtaisten kehittämissyihin rehtorit/koordinaattorit, Arenen koulutuksesta vastaavien johtajien verkosto, opintoasiointyövaliokunnan puheenjohtaja Tapio Rimpioja (Metropolia).

2) AMK-päivät 2017 (Kajaani):

Rehtori Turo Kilpeläinen, Riitta Rissanen, Eija Antila, Anastasia McAvenie (KAMK).

3) ERKKO-projekti:

Hankkeet toteutettiin ajalla 1.2.2015-15.5.2017. Ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen konsortioiden koordinoitihanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä UNIFI ry:n toteuttaman yliopistojen erikoistumiskoulutusten koordinoitihankkeen kanssa. Arenen ERKKO-hankkeen projektipäällikkönä toimi 1.3.2015 - 31.12.2016 KT Hannele Seppälä.

Arenen ja UNIFIn ERKKO-hankkeilla oli yhteinen ohjausryhmä, jonka puheenjohtajina toimivat toiminnanjohtaja Riitta Rissanen (Arene) ja toiminnanjohtaja Leena Wahlfors (UNIFI) ja jäsenenä vararehtori Pekka Auvinen (Karelia amk), rehtori Tapio Huttula (Humanistinen amk), ylitarkastaja Sanna Hirsivaara (OKM), vararehtori Harri Melin (Tampereen yliopisto) ja vararehtori Riitta Pyykkö (Turun yliopisto). Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana viisi kertaa.

4) YVVj-projekti:

Arene ja UNIFI toteuttivat korkeakoulujen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden hankkeen kevään 2016 aikana. Arenen osalta toteutuksesta vastasi asiantuntija Juha Viitasaari ja hankkeen ohjausryhmätyössä toiminnanjohtaja Riitta Rissanen, rehtori Tapio Huttula (Humanistinen amk) ja asiantuntija Hannele Seppälä (Arene).

5) RAKE-projekti:

Rehtori Jussi Halttunen (JAMK), rehtori Riitta Konkola (Metropolia), rehtori Juha Kämäri (SAMK), rehtori Jouko Paaso (OAMK), rehtori Petri Raivo (Karelia), Arenen pj. Markku Lahtinen/Tapio Varmola, rehtori Turo Kilpeläinen (KAMK),toiminnanjohtaja Riitta Rissanen (Arene) ja asiantuntija Juha Viitasaari (Arene).

6) YAMK-RAKE-projekti:

Selvitys oli jatkoa helmikuussa 2016 julkaistulle Arenen Rakenteellisen kehittämisen raportille. Selvitys toteutettiin osana Arenen koulutusvaliokunnan toimintaa. Selvityksen henkilöstöresursseina olivat Arenen koulutusvaliokunta (pj rehtori Mervi Vidgrén), Arenen RAKE-ryhmä, Arenen toimiston asiantuntijat (Hannele Seppälä, Juha Viitasaari, Riitta Rissanen).

7) TKI-RAKE-projekti:

Selvitys on jatkoa helmikuussa 2016 julkaistulle Arenen Rakenteellisen kehittämisen raportille. Työryhmä pj. Petri Raivo (Karelia), Työryhmän jäsenet: rehtori Outi Kallioinen (LAMK), rehtori Tapio Huttula (Humak), rehtori Henrik Wolff (Arcada), tutkimus- ja kehittämisjohtaja Anne Ilvonen (Karelia), Arenen pj, rehtori Tapio Varmola (Seamk), toiminnanjohtaja Riitta Rissanen (Arene), sihteerinä asiantuntija Juha Viitasaari (Arene).

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry